

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ НА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Ярош М.Б, студентка БТ-4-1, Євтушенко О.В, доцент, к.т.н

Національний університет харчових технологій

Вступ. За статистичними даними, в Україні впродовж останніх років існує позитивна динаміка зниження абсолютних показників виробничого травматизму (як загального, так і зі смертельним наслідком), профзахворюваності, аварійності, кількості пожеж тощо. Тенденцією стало щорічне зменшення рівня загального травматизму в Україні на 5-10%, кількості нещасних випадків – у 3,5 рази, в тому числі зі смертельними наслідками – у 2 рази [1-2]. Незважаючи на це, проблема безпеки та охорони праці залишається актуальною, адже рівень небезпеки на українських підприємствах значно вищий, ніж у розвинутих країнах світу, проте низький рівень життя змушує громадян іти на ризик і працювати в небезпечних умовах. Розвиток фармацевтичної галузі України має стратегічно важливе значення, оскільки вона є одним з елементів забезпечення національної безпеки та виробником продукції високої соціальної значущості. Фармацевтична промисловість України є однією з найбільш швидкозростаючих та високоприбуткових галузей.

Тому метою даної роботи є дослідження системи управління охороною праці на фармацевтичних підприємствах та визначення основних стратегічних пріоритетів забезпечення безпеки праці працівників галузі.

Основні результати та їх значущість. Якість фармацевтичного товару, як специфічного продукту, була і буде в полі зору виробника, посередника, споживача, держави. Кожна країна, яка випускає і постачає фармацевтичну продукцію, має свої досить жорсткі вимоги щодо організації і управління виробництвом та контролем якості ліків. Отже управління підприємством фармацевтичної індустрії є специфічним, особливо на фоні загальних політичних і економічних змін в Україні. Згідно статистичним даним виробничого травматизму за I квартал 2018 року, які надав фонд соціального страхування України, у фармацевтичній галузі відбулося збільшення кількості складених актів форми Н-1, де стався нещасний випадок. Загалом, основними причинами нещасних випадків на фармацевтичних підприємствах є невиконання вимог інструкцій з охорони праці, не дотримання посадових інструкцій, технічних та технологічних регламентів виробництва. Одними із причин, внаслідок яких виникають професійні захворювання є недосконалість механізмів та робочих інструментів, технологічного процесу та неефективність роботи засобів індивідуального захисту. Результатом такого недбалого поведіння персоналу є встановлення діагнозів професійних захворювань. Перше місце серед яких належить хворобам органів дихання, на другому місці захворювання опорно-рухового апарату.

Дієве управління охороною праці можна здійснювати тільки за наявності повної, своєчасної і вірогідної інформації. Одержати таку інформацію, виявити можливі відхилення від норм безпеки, а також перевірити виконання планів та управлінських рішень, можна тільки на підставі регулярного та об'єктивного контролю. Контроль стану охорони праці є найбільш відповідальною та трудомісткою функцією. Фахівці з охорони праці на фармацевтичному підприємстві контролюють: дотримання чинного законодавства з питань охорони праці; виконання приписів; відповідність нормативним актам про охорону праці машин, механізмів, обладнання, транспортних засобів, технологічних процесів, засобів індивідуального, колективного та протиаварійного захисту працівників; забезпечення працівників засобами індивідуального захисту, лікувально-профілактичним харчуванням, санітарно-побутовими приміщеннями; надання працівникам передбачених законодавством пільг і компенсацій, пов'язаних з важкими шкідливими умовами праці; виконання заходів, наказів, розпоряджень з питань охорони праці, виконання заходів щодо усунення причин нещасних випадків і аварій, визначених у актах розслідування; своєчасне проведення навчання та інструктажів працівників, атестації та переатестації з питань безпеки праці посадових осіб та осіб, які виконують роботи підвищеної небезпеки, а також дотримання вимог безпеки при виконанні цих робіт. Начальник служби (відділу) охорони праці повинен самостійно приймати рішення щодо забезпечення безпеки праці на основі нормативно-правової бази з охорони праці, організовувати, керувати, координувати та контролювати інших працівників структурних підрозділів фармацевтичного підприємства.

Суттєвим недоліком системи управління охороною праці на фармацевтичних підприємствах є відсутність дієвої інформаційно-аналітичної системи. Адже, під час виконання повсякденних операцій фахівцями служб (відділів) охорони праці фармацевтичних підприємств обробляються, систематизуються, зберігаються великі обсяги інформації. Але, на жаль, як засвідчує практика, не приділяється належна увага застосуванню накопичених даних для аналізу прийняття рішень і оперативного управління [3]. Залишаються невирішеними питання структуризації даних, розміщених по категоріях (виробничі фактори і умови праці, інструкції, приписи та ін.) і вибору цінної інформації.

Система управління охороною праці ефективна, якщо необхідна інформація представляється фахівцю в той момент, коли він може її використовувати з найбільшою користю для справи.

Отже, на фармацевтичних підприємствах необхідно розробляти та впроваджувати сучасні інформаційно-аналітичні системи управління охороною праці. Інформаційно-аналітична система управління охороною праці повинна бути організована з урахуванням чіткої взаємодії начальника служби (відділу) охорони праці з керівниками усіх структурних підрозділів фармацевтичного підприємства, для адекватного та постійного управління з урахуванням усіх факторів, що впливають на стан охорони праці, і надавати керівникам структурних підрозділів оптимальну сукупність заходів забезпечення безпеки праці.

Література

1. Калачова І. Статистичний бюлетень. Травматизм на виробництві у 2013 році / І. Калачова. – Київ : Держкомстат України, 2014. – 132 с.
2. Кармазіна О. О. Статистичний бюлетень. Травматизм на виробництві у 2017 році / О. О. Кармазіна. – Київ : Держкомстат України, 2018. – 132 с.
3. Кружилко О. Є. Удосконалення оперативного управління охороною праці / О. Є. Кружилко, В. В. Майстренко, Г. В. Демчук, О. І. Полукаров // Проблеми охорони праці в Україні : збірник наукових праць. – Київ : ДУ ННДПБООП, 2016. – Вип. 32. – С. 37–42.